

NASE STARE SMUNE

miercuri, 12 ianuarie 2022

U našem kraju rastu šmune.

Posebnog izgleda i vrlo zanimljivog okusa, lagano kiselkast a opet toliko ukusan. Šmune ne rastu svugdje. A razgovaraju i s ljudima iz drugih krajeva saznali smo da ne poznaju svi što su šmune. I da su šmune, poznate još i kao mušmule, oskoruše, zapravo delikatesa. U nekim ih krajevima nazivaju još i kruškice divije.

Raste otprilike kao grm od 2-5 metara visine. Šmune su i ljekovite vo e koje je dobro za cijeli organizam. Prema botani kim podacima, šmuna potje e iz Azije, odakle je stigla i u Europu, najprije u Gr ku i Italiju, zatim po cijelom kontinentu.

Iako raste ponajprije u toplim krajevima, sude i po našem kraju, šmuna dobro uspijeva i u hladnijim krajevima, a dobro podnosi i susu. U našim krajevima šmune nalazimo dosta esto na plotovima, jer su plotovi bili od trnji i na trnji su se šmune prisadjevale. Vo ke šmune dok su zelene nisu dobre za konzumaciju, ali se mogu koristiti za aj, dobar za razne tegobe.

No, u našim su krajevima šmune su nekada bile i izvor zarade za naše roditelje i starije. Posebno se dobro trgovalo sa šmunama u Temišvaru. Tamo su govorili da su to mošmoane ili smoke. Temišvarci su bili ludi za šmunama. To je zadnja vo ka koja sazrijeva ujesen u našem kraju. No one se ne ubiru sve dok na njih ne padne mraz, “da ih malko ugrize”, kažu moja mama i baka. Naše su mame i majke išle s kotricami plnimi šmunami u Temišvar. Tamo su uvijek dobro trgovale jer je temišvarska gos-poda jako voljeli šmune. I dobro su znale zaraditi. Jer prije tridesetak godina nije se išlo u inozemstvo zaraditi ve su se koristili plodove naših livada i polja i obitelji su se pomagale s onim što je rodilo. Danas o tome imamo samo pri e i uspomene. Me utim, tko zna, kao što su se neki mladi poduzetnici iz naših krajeva po eli baviti uzgojem raznih biljaka ili doma ih životinja, možda na red do u i šmune. Jer naš kraj iako je brdovit, na našim bregovima rastu raznolike vo ke o kojima drugi samo sanjaju. Budimo zahvalni na tome, na svakom daru zemlje, pa tako i na šmune: Naše šmune, šmunice; Jesenske slatke vo kice; Na granama kao dukat žlt; Ujesen za dušu i tijelo lijek.

Maria Lacchici